

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

**Методичні вказівки
з дисципліни
СВІТОВА ПОЛІТИКА ТА
МІЖНАРОДНІ КОМУНІКАЦІЇ**

Одеса
2023

УДК 341.1/8 : 327.2
ISBN 978-617-8341-02-2

Рекомендовано науково–методичною радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(Протокол №4 від 5 червня 2023 року)

Рецензенти:

Громовенко Костянтин Вікторович, доктор юридичних наук, доцент, заслужений юрист України, ректор Міжнародного гуманітарного університету

Вітман Костянтин Миколайович, професор кафедри політичних теорій, директор центру підготовки магістрів публічної служби і професійних суддів Національного університету «Одеська юридична академія», доктор політичних наук, професор, Заслужений працівник освіти України

Автор: Дронов Владислав Юрійович, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук.

Світова політика та міжнародні комунікації. Методичні вказівки. [Електронний ресурс] / Дронов В.Ю. – Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. – 60 с.

Методичні вказівки містять тематичний план дисципліни, питання до практичних занять, рекомендовану літературу за темами та до курсу в цілому, завдання для самостійної роботи, питання для підготовки до заліку. У виданні висвітлено питання, пов'язані з теорією світової політики та міжнародних комунікацій, понятійно-категоріальний апарат, досліджено основних учасників міжнародних відносин та міжнародної масової комунікації та їхній інформаційний потенціал, лідерство в світовій політиці, розглянуто міжнародну співпрацю та міжнародні комунікації, дипломатію. інформаційну та професійну етику.

Методичні вказівки призначені для здобувачів вищої освіти Національного університету «Одеська юридична академія», які вивчають дисципліни «Світова політика та міжнародні комунікації», «Міжнародні комунікації».

Видається у авторській редакції.

© В.Ю. Дронов - 2023.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Тема 1. Понятійно-категоріальний апарат світової політики та міжнародних комунікацій.....	7
Тема 2. Учасники міжнародної комунікації. Суб'єкти світової політики. Інформаційний потенціал суб'єктів. Лідерство в світовій політиці.....	9
Тема 3. Міжнародна масова комунікація. Міжнародна інформація.....	16
Тема 4. Міжнародна співпраця та міжнародні комунікації. Дипломатія. Інформаційна та професійна етика.....	25
Тема 5. Роль України у сучасній світовій політиці та міжнародній комунікації, вплив на неї глобальних політичних процесів.....	31
Програмні питання для перевірки знань, умінь і навичок	40
Список рекомендованої літератури.....	43

ВСТУП

Методичні вказівки призначені для здобувачів вищої освіти ступеня магістра у Національному університеті «Одеська юридична академія» на факультеті судового та міжнародного права в галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 293 «Міжнародне право», на факультеті журналістики в галузі знань 06 «Журналістика» за спеціальністю 061 «Журналістика».

Сьогодні орієнтуватись в стані та тенденціях світової політики є необхідним для кожного громадянина. Безумовно, це є надзвичайно важливим для висококваліфікованих юристів-міжнародників та журналістів. Такі фахівці повинні добре розумітись у питаннях міжнародної комунікації, її ролі у світовій політиці та взаємодії учасників міжнародних відносин.

Знання та навички в сфері світової політики та міжнародних комунікацій дозволяють орієнтуватись в ситуації в світі, аналізувати події та дії учасників міжнародних відносин та міжнародної комунікації, виявляти, ставити та вирішувати проблеми світової політики, робити самостійні висновки та є необхідною передумовою підготовки правознавців та юристів-міжнародників.

Здобувачі отримують знання відповідного понятійно-категоріального апарату, що дозволить їм ефективно засвоювати матеріали цієї та інших дисциплін. Дослідження особливостей учасників міжнародних відносин та міжнародної комунікації дозволить здобувачам ефективно працювати в міжкультурному середовищі, зокрема розробляти міжнародні проєкти та управляти ними.

Знання особливостей міжнародних відносин, зовнішньої та внутрішньої політики держав світу надає можливість посилити безпеку своєї держави. Це підтверджується й сучасним досвідом України.

Наявність вказаних вище знань та навичок є також необхідною передумовою вивчення таких дисциплін як: Взаємодія Ради Європи та України

в захисті прав людини, Захист прав людини у сучасному міжнародному та європейському праві.

Тематика навчальної дисципліни забезпечує досягнення програмних результатів, в тому числі, виявляти, аналізувати та пропонувати шляхи вирішення різноаспектних проблем міжнародно-правового та національно-правового змісту; розуміти міжнародно-правову ситуацію, прогнозувати її розвиток, фахово і критично оцінювати події та явища зі сфери міжнародних відносин та світової політики, використовуючи юридичний інструментарій; захищати інтереси власної держави у національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, міжнародних судах та організаціях, зокрема інтеграційних, на міжнародних конференціях; демонструвати навички комунікацій з представниками різних видів правничої діяльності на національному і міжнародному рівнях, а також організовувати та вести переговори; демонструвати лідерські навички для організації та управління різними проектами, зокрема міжнародними, вміти адаптуватись до нових викликів та загроз в сфері міжнародного й національного права, брати відповідальність за ухвалені рішення; підтримувати належний рівень знань, оволодівати новими знаннями впродовж життя, підвищувати рівень власної кваліфікації; доносити власні знання, висновки та аргументи до фахівців і нефахівців; планувати та здійснювати наукові дослідження з актуальних питань теорії та практики міжнародного права із використанням відповідної методології, формулювати новизну таких досліджень, а також проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження; оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності; дискутувати зі складних комунікаційних проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

Здобувачам рекомендована актуальна література та відповідні нормативно-правові акти міжнародного характеру, що дозволяє ознайомитись з правовим регулюванням питань, пов'язаних зі світовою політикою та міжнародними комунікаціями, зокрема, правовим статусом учасників міжнародних комунікацій, міжнародною співпрацею, дипломатією.

ТЕМА 1. ПОНЯТІЙНО-КАТЕГОРІАЛЬНИЙ АПАРАТ СВІТОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА МІЖНАРОДНИХ КОМУНІКАЦІЙ.

Основний зміст

Загальнонаукові поняття і категорії. Проблема. Гіпотеза. Парадигма. Сутність та поняття міжнародних відносин. Глобальність міжнародних відносин. Поняття політики. Внутрішня та зовнішня політика. Економіка та політика. Поняття світової політики. Міжнародна політика. Наднаціональна політика. Міждержавна політика. Мультинаціональна політика. Транснаціональна політика. Методологія політичних досліджень. Поняття комунікації. Суспільна комунікація. Поняття міжнародної комунікації. Комунікативний процес. Об'єкт світової політики.

Питання для практичного заняття

1. Загальнонаукові поняття і категорії.
2. Поняття політики.
3. Поняття світової політики.
4. Міжнародна політика.
5. Методологія політичних досліджень.
6. Особливості міжнародних відносин.
7. Глобальність міжнародних відносин. Внутрішня та зовнішня політика.
8. Економіка та політика.
9. Поняття комунікації.
10. Суспільна комунікація.
11. Типи суспільних комунікацій
12. Поняття міжнародної комунікації.
13. Комунікативний процес

Питання для самостійної підготовки

1. Міжнародна система.
2. Об'єкт, предмет та завдання світової політики.
3. Міжнародні відносини як предмет дослідження науки.
4. Сутність та поняття міжнародних відносин.

Теми для рефератів

1. Глобальні проблеми людства: причини та шляхи вирішення.
2. Політичні ідеї Нікколо Макіавеллі
3. Політичні ідеї Конфуція.
4. Політичні ідеї Тараса Шевченка.

Завдання для самостійної роботи

Знайти у науковій літературі, словниково-енциклопедичних джерелах визначення таких понять як теорія, концепція, парадигма, політика та порівняти ці визначення. Бути готовими до дискусії з використанням знайденої інформації та власних висновків.

Рекомендована література по темі

1. Бориченко К. В., Гудзь А. О., Панфілов О. Є. Методологія та організація наукових досліджень : навч. - метод. посібник. Одеса : Фенікс, 2022. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.22511> (дата звернення: 25.05.2023).
2. Денисюк, Ж. Глобальність людського розвитку в антропоцені: культурологічні та ціннісні виміри. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2022. №1. С. 11-16. URL: <http://journals.uran.ua/visnyknakkkim/article/view/257424>.
3. Дронов В. Ю. Право на доступ до інформації у сучасних міжнародних відносинах. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 12. С. 503-505. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-12/119>.
4. Дронов В. Ю. Роль права на доступ до інформації у сучасних міжнародних відносинах. *Права людини в період збройних конфліктів* : Зб. матеріалів міжнародної науково-практичної конференції присвяч. 25-річчю Національного університету «Одеська юридична академія» (м. Одеса, 18 листопада 2022 р.) [Електронний ресурс] / Нац. ун-т «Одеська юридична академія» ; каф. міжнародного та європейського права НУ «ОЮА» : у 2 т. Одеса, 2022. 665 с. с. 557-561. URL : <https://doi.org/10.32837/11300.22665>.
5. Ківалов С. В. Інформаційно-комунікативний чинник сучасної політики та його роль у сфері освіти. Актуальні проблеми політики :зб. наук.

пр. редкол.: С. В. Ківалов (голов. редкол.), Л. І. Кормич (голов. ред.), І. М. Милосердна (відп. ред.) [та ін.] ; НУ «ОЮА», Південноукр. центр гендер. проблем. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 66. С. 5-10.

6. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник. Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін. К. : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.

7. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII : станом на 27 лип. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 01.06.2023).

8. Ellinas A. A. The Interview Method in Comparative Politics: The Process of Interviewing Far-Right Actors. Government and Opposition. 2021. С. 1–21. URL: <https://doi.org/10.1017/gov.2021.58> (дата звернення: 25.05.2023).

9. International economic security : resolution adopted by the General Assembly. S/A/RES/40/173. URL: <https://documents-dds-ny.un.org/doc/RESOLUTION/GEN/NR0/478/80/IMG/NR047880.pdf?OpenElement>

ТЕМА 2. УЧАСНИКИ МІЖНАРОДНОЇ КОМУНІКАЦІЇ. СУБ'ЄКТИ СВІТОВОЇ ПОЛІТИКИ. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СУБ'ЄКТІВ. ЛІДЕРСТВО В СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ.

Основний зміст

Поняття учасника міжнародної комунікації. Поняття учасника світового політичного процесу. Характеристика учасників світового політичного процесу. Класифікація учасників світового політичного процесу. Актор. Сторона. Типи міжнародних акторів. Суб'єкт міжнародних відносин. Цілі учасників міжнародних відносин. Суб'єкти світової політики. Держава як суб'єкт світової політики. Суверенітет. Політичний імідж держави. Міжнародний імідж держави. Фізична особа. Політична особа. Субнаціональні учасники міжнародних відносин. Транснаціональні компанії. Суверенність влади. Наддержави. Міжнародні організації. Міждержавні міжнародні організації. ООН. ЮНЕСКО. Рада Європи. Європейський Союз. МАГАТЕ. НАТО. Ліга Арабських Держав. Міжнародні неурядові організації. Міжнародний Рух Червоного Хреста і Червоного Півмісяця. Міжнародний

Олімпійський Комітет. Міжнародна Федерація Професійних Спілок. Greenpeace. Amnesty International. Транснаціональні корпорації. Індивіди як учасники світового політичного процесу.

Питання для практичного заняття

1. Поняття учасника міжнародної комунікації.
2. Поняття учасника світового політичного процесу.
3. Суб'єкти світової політики.
4. Характеристика суб'єктів світової політики.
5. Класифікація суб'єктів світової політики.
6. Держава як суб'єкт світової політики.
7. Міжнародний імідж держави.
8. Недержавні суб'єкти світової політики.
9. Міжнародні урядові організації. Історія розвитку, класифікація.
10. Організація об'єднаних націй. Структура, функції.
11. Рада Європи.
12. Європейський союз.
13. Міжнародні неурядові організації.
14. Лідерство у світовій політиці.

Питання для самостійної підготовки

1. Державоподібні утворення.
2. Міжнародний Рух Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.
3. Транснаціональні корпорації.

Теми для рефератів

1. МАГАТЕ.
2. НАТО.
3. Ліга Арабських Держав.
4. Міжнародний Олімпійський Комітет.
5. Міжнародна Федерація Професійних Спілок.
6. Greenpeace.
7. Amnesty International.

Завдання для самостійної роботи

Підготовка есе, презентації або тез доповідей на науково-практичній конференції із використанням відповідної методології за темами, вказаними в методичних вказівках, та за іншими актуальними темами зі світової політики та міжнародних комунікацій за пропозицією здобувача, узгодженою з викладачем/науковим керівником.

Рекомендована література по темі

1. Акт проголошення незалежності України: Постанова Верховної Ради Української РСР від 24 серп. 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1427-12#Text>
2. Бехруз Х.Н., Цибульська О.Ю. Право міжнародних організацій : навч.-метод. посіб. [Електронне видання] / за ред. Х. Н. Бехруза ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 40 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/23470>
3. Гергієва В.О. Політика ядерного нерозповсюдження США: кейси Ірану та Північної Кореї : дис. ... канд. політ наук : 23.00.04, 29. М-во освіти і науки України, Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2020. 215 арк.
4. Декларація про державний суверенітет України від 16 червн. 1990 р. Верховна Рада УРСР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text> (дата звернення: 25.05.2023).
5. Декларація про європейську політику в галузі нових інформаційних технологій : Декларація Ради Європи від 06.05.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_040#Text (дата звернення: 03.05.2023).
6. Декларація тисячоліття Організації Об'єднаних Націй : Декларація Орг. Об'єдн. Націй від 08.09.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_621#Text (дата звернення: 23.05.2023).
7. Договір про заснування Європейської Спільноти (Договір про заснування Європейського економічного співтовариства) : Договір

Європейського економічного співтовариства від 25 берез. 1957 р. : станом на 1 січ. 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_017#Text (дата звернення: 10.05.2022).

8. Дронов В. Ю. Нові функції сучасної держави. Правове життя сучасної України: у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 17 трав. 2019 р.) / відп. Ред.. Г.О. Ульянова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2019. т.1. 722 с. с. 393-396

9. Дронов В. Ю. Право на доступ до інформації у сучасних міжнародних відносинах. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 12. С. 503-505. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-12/119>.

10. Дронов В. Ю. Роль права на доступ до інформації у сучасних міжнародних відносинах. *Права людини в період збройних конфліктів* : 36. матеріалів міжнародної науково-практичної конференції присвяч. 25-річчю Національного університету «Одеська юридична академія» (м. Одеса, 18 листопада 2022 р.) [Електронний ресурс] / Нац. ун-т «Одеська юридична академія» ; каф. міжнародного та європейського права НУ «ОЮА» : у 2 т. Одеса, 2022. 665 с. с. 557-561. URL : <https://doi.org/10.32837/11300.22665>.

11. Дронов В.Ю. Виступ та участь у роботі Міжнародного круглого столу за підтримки Представництва Міністерства закордонних справ України в Одесі «ООН без агресора: правові заснування членства Росії в Совбезі ООН і перспективи виключення з організації» 2 березня 2023 року. URL: <https://youtu.be/aBQzOcl0S6s>

12. Дронов В.Ю. Інтерв'ю в студії телеканалу «Репортер», присвячене актуальним питанням міжнародних відносин, національного та міжнародного права. 01. 04. 2022р. 29 хв. 24 сек. https://youtu.be/9s_UQTSrok

13. Дронов В.Ю. Інтерв'ю в студії телеканалу «Репортер», присвячене актуальним питанням міжнародних відносин, національного та міжнародного права. 08.04.2022р. 28хв. 06 сек. https://youtu.be/f4uhma_XrkA

14. Дронов В.Ю. Інтерв'ю в студії телеканалу «Репортер», присвячене актуальним питанням міжнародних відносин, національного та

міжнародного права. 08.05.2022р. 25хв. 44 сек. https://youtu.be/lakFM0Rk_jw

15. Дронов В.Ю., Федорова Т.С., Гриб А.М. Деякі види інформації за національним та міжнародним правом та їх значення у міжнародних відносинах та для реалізації прав людини. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 1. С. 527-530. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-1/121>

16. Єдиний державний реєстр Міжнародних організацій, членом яких є Україна - <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/uchast-u-mizhnarodnih-organizaciyah>

17. Журило Л. В.. Міжнародний олімпійський комітет (МОК). Енциклопедія Сучасної України : енциклопедія [електронна версія] / ред.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. Т. 20. URL: <https://esu.com.ua/article-65149>

18. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_015 (дата звернення: 25.05.2023).

19. Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 р. № 994_055. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_055#Text (дата звернення: 25.05.2023).

20. Інформаційна політика країн світу URL: <http://www.dwinfoserver.com/otto/highway.Shtml>

21. Інформаційна політика регіонів та країн світу URL: <http://www.unesco.org/webworld/observatory/index.shtml>

22. Ківалов С. В. Інформаційно-комунікативний чинник сучасної політики та його роль у сфері освіти. Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. редкол.: С. В. Ківалов (голов. редкол.), Л. І. Кормич (голов. ред.), І. М. Милосердна (відп. ред.) [та ін.] ; НУ «ОЮА», Південноукр. центр гендер. проблем. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 66. С. 5-10.

23. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 11 листоп. 1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

24. Кононенко В. П.; Новікова, Л. В.; Копицька, П. О. Політика міжнародних організацій з питань інформаційної безпеки. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, 2021, 65. С. 353-358.

25. Конституція України: Закон від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 25.05.2023).

26. Кузь О. М. "Європа регіонів" як ідентичний проект / О. М. Кузь // Політико-правова ментальність українського соціуму в умовах європейської інтеграції : монографія / [О. О. Безрук, В. С. Бліхар, Л. М. Герасіна та ін.] ; за ред. М. П. Требіна. Харків : Право, 2019. С. 149–165.

27. Лікарчук Д. Роль міжнародних організацій у врегулюванні зовнішньополітичних конфліктів. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти, 2020, №5, 35–44. URL: <https://doi.org/10.31866/2616-745x.5.2020.203663>

28. Лісабонський договір: роз'яснення. Представництво Європейського Союзу в Україні. URL: <http://eu.prostir.ua/library/238201.html> (дата звернення: 25.05.2023).

29. Ми робимо свій визначальний крок, підписуючи заявку України на вступ у прищвидшеному порядку до НАТО: звернення Президента Володимира Зеленського від 30 верес. 2022 р. URL: <https://www.president.gov.ua/news/mi-robimo-svij-viznachalnij-krok-pidpisuyuchi-zayavku-ukrayi-78173>

30. Мицик В.В., Буроменський М.В., Буткевич О.В. та ін. Міжнародне публічне право: підручник: у 2 т. Т.2: Основні галузі. За ред. В. В. Мицика. 2-ге вид., змін. Харків: Право, 2020. 624 с.

31. Міжнародний Пакт про громадянські і політичні права 1966 року. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_043 (дата звернення: 25.05.2023).

32. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права

1966 року. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text (дата звернення: 25.05.2023).

33. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник. Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін. К. : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.

34. Північноатлантичний договір 4 квітня 1949 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950_008#Text (дата звернення: 25.05.2023).

35. Про затвердження Державної цільової програми формування позитивного міжнародного іміджу України на період до 2011 року : Постанова Каб. Міністрів України від 03.06.2009 р. № 554. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-2009-п#Text> (дата звернення: 04.08.2023).

36. Про ратифікацію Віденської конвенції про дипломатичні зносини: Указ Президії Верховної ради Української РСР від 21 бер. 1964 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/199a-06#Text> (дата звернення: 25.05.2023).

37. Сироїд Т.Л. Міжнародне публічне право : підручник. - 2-ге вид., переробл. і доповн. Харків: Право, 2020. 648 с.

38. Солових В.П. Роль ООН у забезпеченні інформаційної безпеки у сучасному світі / В.П. Солових, Є.М. Солових // Матеріали Норвезько-Української конференції, присвяченої діяльності Ф. Нансена в Україні у 1921–1922 роках, (Харків, 10–11 жовт. 2019 р.) / Харків. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна; Посольство Норвегії в Україні. Харків.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2019.

39. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010 (дата звернення: 25.05.2023).

40. Тихоненко І.В. Цифрова дипломатія як інструмент зовнішньої політики США у XXI столітті. Політичне життя: науковий журнал. Донец. нац. ун-т ім. Василя Стуса. редкол.: Нагорняк Т.Л., Польовий М.А., Скопова О.І. [та ін.]. Вінниця, 2019. № 1. С. 85-90.

41. Declaration on Principles of International Law concerning Friendly

Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations. Resolution adopted by the General Assembly. 24 October 1970. URL: <http://www.un-documents.net/a25r2625.htm>

42. Kivalov S. Ukrainian Maritime Policy: Stranded in a Transit. Ukrainian Maritime Policy: Stranded in a Transit. Lex Portus, 2021, 7(6), 7-36. URL: <https://doi.org/10.26886/2524-101X.7.6.2021.1>

43. Vienna Convention on Diplomatic Relations 1961. Done at Vienna on 18 April 1961. Entered into force on 24 April 1964. United Nations, Treaty Series, vol. 500, p. 95. URL: https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/9_1_1961.pdf

44. <http://ec.europa.eu/> - European Commission

45. <http://www.europarl.europa.eu/> - European Parliament

46. <http://www.un.org> - OOH

47. <https://en.unesco.org> - UNESCO

48. <https://olympics.com/en/> - Міжнародний олімпійський комітет

49. <https://www.amnesty.org.ua/> - Amnesty International

50. <https://www.coe.int/en/web/portal> - Council of Europe

51. <https://www.greenpeace.org/international/> - Greenpeace International

52. <https://www.icrc.org/> - International Committee of the Red Cross

53. <https://www.wftucentral.org/> - The World Federation of Trade Unions (WFTU)

ТЕМА 3. МІЖНАРОДНА МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ. МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ.

Основний зміст

Визначення інформації. Поняття інформації у національному та міжнародному праві. Види інформації. Поняття міжнародної інформації. Джерела міжнародної інформації. Учасники міжнародної масової комунікації. Характеристики учасників міжнародної масової комунікації. Міжнародні організації в сфері інформації. Міжнародна інформаційна політика. Вплив інформації на міжнародні відносини та світову політику.

Доступ до інформації. Інформаційне суспільство. Моделі інформаційного суспільства. Міжнародний інформаційний простір.

Питання для практичного заняття

1. Визначення інформації.
2. Поняття інформації у національному та міжнародному праві.
3. Види інформації.
4. Поняття міжнародної інформації.
5. Джерела міжнародної інформації. Види документів.
6. Масова інформація.
7. Міжнародний інформаційний простір
8. Характеристики інформації.
9. Загальні і юридичні властивості інформації.
10. Інформаційні процеси.
11. Діяльність ООН у сфері інформації і комунікації.
12. Діяльність Ради Європи та Європейського Союзу в міжнародній інформаційній сфері.
13. Міжнародні неурядові організації у сфері інформації: Міжнародна федерація журналістів. Організація 19-ї статті “АРТИКЛЬ 19”.
14. Доступ до інформації: міжнародно-правові стандарти та значення для світової політики.
15. Інформаційне суспільство.
16. Моделі інформаційного суспільства.

Питання для самостійної підготовки

1. Інформаційні права людини.
2. Діяльність ОБСЄ в інформаційній сфері.
3. Діяльність ЮНЕСКО у сфері інформації і комунікації.

Теми для рефератів

1. Загальна декларація прав людини 1948 року.
2. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966 року.
3. Всесвітній поштовий союз.

Завдання для самостійної роботи

Знайти приклади інформації, яку можна віднести до міжнародної, та охарактеризувати її, використовуючи засвоєний раніше матеріал, за характеристиками, джерелами, видами тощо.

Рекомендована література по темі

1. Брижко В.М., Фурашев В. М. Інформаційне право та інформаційне законодавство. Харків: Право, 2021. 288 с.
2. Декларація принципів. Побудова інформаційного суспільства : глобальна задача в новому тисячолітті. URL: <https://old.apitu.org.ua/wsis/dp> (дата звернення: 01.06.2023)
3. Декларація про європейську політику в галузі нових інформаційних технологій : Декларація Ради Європи від 06.05.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_040#Text (дата звернення: 03.08.2023).
4. Декларація про свободу комунікацій в Інтернет. Страсбург, 28.05.2003 (затверджена Комітетом Міністрів на 840-му засіданні заступників міністрів) URL: <https://cedem.org.ua/library/deklaratsiya-pro-svobodu-komunikatsij-v-internet/> (дата звернення: 01.06.2023).
5. Декларація тисячоліття Організації Об'єднаних Націй : Декларація Орг. Об'єдн. Націй від 08.09.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_621#Text (дата звернення: 23.05.2023).
6. Директива Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2016/1148 від 6 липня 2016 року про заходи для високого спільного рівня безпеки мережевих та інформаційних систем на території Союзу : Директива Європ. Союзу від 06.07.2016 р. № 2016/1148. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_013-16#Text (дата звернення: 03.06.2023).
7. Дронов В. Ю. Аналіз рішень Європейського суду з прав людини у справах про доступ до інформації: нормативний та практичний ракурси. Право і суспільство. № 3. 2023. URL: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.3.46>
8. Дронов В. Ю. Міжнародні та національні правові стандарти доступу до екологічної інформації. Юридичний науковий електронний

журнал. № 6. 2023. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-6/140>

9. Дронов В.Ю. Екологічна інформація як вид інформації у національному та міжнародному праві: право на доступ. Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень : у 2 т. : матер. Міжнар. наук.- практ. конф. (м. Одеса, 19 трав. 2023 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. Т. 1. 790 с. с. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.25889>

10. Європейські стандарти у галузі суспільного мовлення URL: <http://medialaw.org.ua/library/yeuropejski-standarty-u-galuzi-suspilnogo-movlennya>

11. Інформаційна політика країн світу URL: <http://www.dwinfoserver.com/otto/highway.shtml>

12. Інформаційна політика регіонів та країн світу URL: <http://www.unesco.org/webworld/observatory/index.shtml>

13. Ківалов С.В., Біла-Тіунова Л.Р., Латковська Т.А. та ін. Адміністративістика в умовах цифровізації: теорія, правове регулювання, практика: монографія. Одеса: Гельветика, 2022. 800 с. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.21108>

14. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська конвенція) : Конвенція Організації Об'єднаних Націй від 25 червня 1998 р. : станом на 27 трав. 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_015#Text (дата звернення: 12.05.2023).

15. Конвенція Ради Європи про доступ до офіційних документів : Конвенція Ради Європи від 18.06.2009 р. : станом на 20 трав. 2020 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-09#Text (дата звернення: 09.05.2023).

16. Кононенко В. П.; Новікова, Л. В.; Копицька, П. О. Політика міжнародних організацій з питань інформаційної безпеки. Науковий вісник

Ужгородського національного університету. Серія: Право, 2021, 65. С. 353-358.

17. Кононенко В. П.; Новікова, Л. В.; Копицька, П. О. Політика міжнародних організацій з питань інформаційної безпеки. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, 2021, 65. С. 353-358.

18. Міжнародна конвенція про адміністративну взаємодопомогу у сфері митних відносин : Конвенція Ради Мит. Співробітництва від 27.06.2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/976_011#Text (дата звернення: 12.05.2023).

19. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-XII : станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text> (дата звернення: 23.05.2023).

20. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI : станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (дата звернення: 01.06.2023).

21. Про затвердження Державної цільової програми формування позитивного міжнародного іміджу України на період до 2011 року : Постанова Каб. Міністрів України від 03.06.2009 р. № 554. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-2009-п#Text> (дата звернення: 24.05.2023).

22. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 05.01.2001 р. № 2210-III : станом на 22 черв. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text> (дата звернення: 02.06.2023).

23. Про захист суспільної моралі : Закон України від 20.11.2003 р. № 1296-IV : станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1296-15#Text> (дата звернення: 23.05.2023).

24. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV : станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення: 01.06.2023).

25. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII : станом на 27 лип. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 01.06.2023).

26. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04.02.1998 р. № 74/98-ВР : станом на 1 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-вр#Text> (дата звернення: 01.06.2023).

27. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки : Закон України від 09.01.2007 р. № 537-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-16#Text> (дата звернення: 03.06.2023).

28. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII : станом на 20 серп. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення: 03.06.2023).

29. Про правовий режим надзвичайного стану : Закон України від 16.03.2000 р. № 1550-III : станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text> (дата звернення: 04.06.2023).

30. Про ратифікацію Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля : Закон України від 06 липня 1999 р. № 832-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/832-14#Text> (дата звернення: 12.05.2023).

31. Про телекомунікації : Закон України від 18.11.2003 р. № 1280-IV : станом на 1 січ. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1280-15#Text> (дата звернення: 03.06.2023).

32. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2016/679 від 27 квітня 2016 року про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних, та про скасування Директиви 95/46/ЄС (Загальний регламент про захист даних) : Регламент Європ. Союзу від 27.04.2016 р. № 2016/679. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_008-16#Text (дата звернення: 01.06.2023).

33. Рекомендація CM/REC (2014) 6 Комітету міністрів Ради Європи –

URL:<https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=2184807> (дата звернення: 03.06.2023).

34. Рекомендація № R (2003) 13 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам "Щодо порядку надання інформації про розгляди у кримінальних справах через засоби масової інформації" : Рек. Ради Європи від 10.07.2003 р. № R(2003)13. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_870#Text (дата звернення: 03.06.2023).

35. Рекомендація № R (89) 7 Комітету міністрів Ради Європи "Про принципи поширення відеозаписів насильницького, жорстокого чи порнографічного змісту" : Рек. Ради Європи від 27.04.1989 р. № R(89)7. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_723#Text (дата звернення: 03.06.2023).

36. Рекомендація № R (97) 19 Комітету міністрів Ради Європи "Про показ насильства електронними ЗМІ" : Рек. Ради Європи від 30.10.1997 р. № R(97)19. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_735#Text (дата звернення: 03.06.2023).

37. Рекомендація Ради Європи № R (2000) 7 „Про право журналістів не розкривати свої джерела інформації” (Ухвалена Комітетом міністрів 8 березня 2000 року на 701-му засіданні заступників міністрів). URL: [http://www.coe.kiev.ua/docs/km/r\(2000\)7.htm](http://www.coe.kiev.ua/docs/km/r(2000)7.htm) (дата звернення: 03.06.2023).

38. Селезньова О. М. Інформаційні права: теоретичні та системні положення. Інформація і право. 2019. № 3 (30). С. 9–15.

39. Солових В.П. Роль ООН у забезпеченні інформаційної безпеки у сучасному світі / В.П. Солових, Є.М. Солових // Матеріали Норвезько-Української конференції, присвяченої діяльності Ф. Нансена в Україні у 1921–1922 роках, (Харків, 10–11 жовт. 2019 р.) / Харків. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна; Посольство Норвегії в Україні. Харків.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2019.

40. Угода між Україною та Королівством Нідерландів про взаємну адміністративну допомогу в митних справах : Угода Україна від 07.06.2006 р. : станом на 20 берез. 2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/528_022#Text (дата звернення: 03.06.2023).

41. Федорова Т. С., Дронов В. Ю. Право на доступ до інформації та

захист персональних даних у міжнародному праві та міжнародних відносинах. Нове українське право. 2023. № 3. С. 41-46. URL: <https://doi.org/10.51989/NUL.2023.3.6>

42. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV : станом на 10 черв. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 03.06.2023).

43. Шемчук В. В. Тенденції і напрями міжнародно-правового регулювання інформаційної сфери. Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. 2019. № 19. С. 106-114.

44. Buenos Aires Declaration on Global Telecommunication Development for the 21st Century. WTDC-94, International Telecommunication Union. Buenos Aires, 1994. 21–29 March. URL: <http://habitat.igc.org/ics/gii-itu/wtdcbad.html>. (дата звернення: 03.06.2023).

45. Cambridge International AS & A Level. Information Technology. 9626. For examination from 2017. Topic 1.1 Data, information and knowledge URL: <https://www.cambridgeinternational.org/images/285017-data-information-and-knowledge.pdf> (дата звернення: 17.05.2023).

46. Convention on Cybercrime, CETS No. 185, Budapest, 2001. URL: <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/185.htm>. (дата звернення: 03.06.2023).

47. Declaration of the Committee of Ministers on the guarantee of the independence of public service broadcasting in the member states. URL: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1041345> (дата звернення: 03.06.2023).

48. Dronov Vladyslav. Definition of information in science and law: Права людини – пріоритет сучасної держави : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 10 грудня 2021 року), відп. ред. С.В. Ківалов. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 500 с. С. 358–360.

49. European Commission: Information and Communication Technologies [Електронний ресурс] // FP7 ICT Work Programme. URL :

<http://cordis.europa.eu/fp7/ict/>. (дата звернення: 03.06.2023).

50. Information. Cambridge dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/information>. (дата звернення: 17.05.2023).

51. Information. Collins Dictionary. URL: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/information>. (дата звернення: 17.05.2023).

52. Information. Legal encyclopedia. Legal Information Institute. Cornell Law School. URL: <https://www.law.cornell.edu/wex/information>. (дата звернення: 17.05.2023).

53. Information. Merriam Webster dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/information#>. (дата звернення: 17.05.2023).

54. Information. The Britannica Dictionary. URL: <https://www.britannica.com/dictionary/information>. (дата звернення: 17.05.2023).

55. Okinawa Charter on the Global Information Society. Adopted at the Group of Eight (G-8) Summit in Late July 2000. URL: <https://archive.unescwa.org/okinawa-charter-global-information-society>. (дата звернення: 14.05.2023).

56. UNESCO (2013d), Resolution on 'Internet Related Issues: Including Access to Information and Knowledge, Freedom of Expression, Privacy and Ethical Dimensions of the Information Society'. Paris: UNESCO General Conference, 37-th session, 7 November 2013. URL: http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CI/CI/pdf/internet_draft_study.pdf. (дата звернення: 03.06.2023).

57. <http://ec.europa.eu/> - European Commission

58. <http://eeas.europa.eu/> - European External Action Service

59. <http://rada.gov.ua> – Верховна Рада України

60. <http://www.defenddemocracy.org/> - Foundation for the Defence of Democracy

61. <http://www.euam-ukraine.eu/en/> - European Union Assistance Mission
62. <http://www.europarl.europa.eu/> - European Parliament
63. <http://www.kmu.gov.ua/> - Урядовий портал
64. <http://www.president.gov.ua/> - Офіційний сайт Президента України
65. <http://www.un.org> - ООН
66. <https://en.unesco.org> – UNESCO
67. <https://www.coe.int/en/web/portal> - Council of Europe

ТЕМА 4. МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ ТА МІЖНАРОДНІ КОМУНІКАЦІЇ. ДИПЛОМАТІЯ. ІНФОРМАЦІЙНА ТА ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА

Основний зміст

Поняття мирного співіснування. Поняття міжнародної співпраці. Умови мирного співіснування. Принцип мирного співіснування. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відношень та співробітництва між державами у відповідності зі Статутом Організації Об'єднаних Націй. Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі. Принцип суверенної рівності держав. Принцип не застосування сили. Принцип мирного розв'язання спорів. Принцип невтручання у внутрішні справи держав. Принцип територіальної цілісності держав. Принцип непорушності кордонів. Принцип поваги до прав людини. Принцип рівноправності й самовизначення народів. Принцип співробітництва. Принцип добросовісного виконання зобов'язань. Форми міжнародної співпраці. Двостороння співпраця. Багатостороння співпраця. Наддержавна співпраця. Організація об'єднаних націй. Рада Європи. Європейський союз. НАТО. Міжнародна співпраця у боротьбі зі злочинністю. Засоби вирішення міжнародних спорів. Міжнародні переговори. Дипломатія. Поняття дипломатії. Інформаційна етика. Професійна етика. Діяльність ЮНЕСКО в галузі інформаційної етики. Конгреси ЮНЕСКО з інфоетики.

Питання для практичного заняття

1. Поняття мирного співіснування.
2. Поняття міжнародної співпраці.
3. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відношень та співробітництва між державами у відповідності зі Статутом

Організації Об'єднаних Націй.

4. Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі.
5. Принцип суверенної рівності держав. Принцип невтручання у внутрішні справи держав
6. Принцип не застосування сили. Принцип мирного розв'язання спорів.
7. Принцип співробітництва.
8. Форми міжнародної співпраці.
9. Засоби вирішення міжнародних спорів.
10. Міжнародні переговори.
11. Поняття дипломатії.
12. Інформаційна етика.
13. Професійна етика юриста-міжнародника.

Питання для самостійної підготовки

1. Глобалізація.
2. Роль інформації у вирішенні глобальних проблем.
3. Історія дипломатії.

Теми рефератів

1. Міжнародна співпраця у боротьбі зі злочинністю.
2. Співпраця на регіональному рівні в Південно-Східній Азії.
3. Співпраця на регіональному рівні в Латинській Америці.

Рекомендована література по темі

1. Белогубова О.О., Мануїлова К.В., Музика В.В. Право зовнішніх зносин: навч.-метод. посібник. Херсон: Гельветика. 2022. 90 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/16273>
2. Віденська конвенція про дипломатичні зносини : Конвенція Орг. Об'єдн. Націй від 18.04.1961 р. : станом на 21 берез. 1964 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048#Text (дата звернення: 05.05.2023).
3. Віденська Конвенція про консульські зносини : Конвенція Орг. Об'єдн. Націй від 24.04.1963 р. URL:

- https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_047#Text (дата звернення: 05.05.2023).
4. Вітман К.М., Краснопольська Т.М. Державне регулювання міжнаціональних відносин : навчально-методичний посібник. Одеса: Фенікс, 2021. 40 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/14883>
 5. Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ 1947). URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_264
 6. Гергієва В.О. Політика ядерного нерозповсюдження США: кейси Ірану та Північної Кореї : дис. ... канд. політ наук : 23.00.04, 29. М-во освіти і науки України, Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2020. 215 арк.
 7. Гриб А.М., Дронов В.Ю., Владишевська В.В. Загальні засади міжнародно-правового захисту прав людини. "Аналітично-порівняльне правознавство" (ЮФ Ужгородський національний університет). №3. 2023. С.405-411. URL: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.03.73>
 8. Декларація про встановлення фактів Організацією Об'єднаних Націй в галузі підтримання міжнародного миру та безпеки 1991 р. URL: <https://regulation.gov.ua/documents/id204113> (дата звернення: 03.05.2023).
 9. Декларація про європейську політику в галузі нових інформаційних технологій : Декларація Ради Європи від 06.05.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_040#Text (дата звернення: 03.05.2023).
 10. Декларація про запобігання та усунення спорів і ситуацій, які можуть загрожувати міжнародному миру та безпеці, і про роль ООН в цій галузі 1988 р. URL: <https://regulation.gov.ua/documents/id207165> (дата звернення: 03.05.2023).
 11. Декларація тисячоліття Організації Об'єднаних Націй : Декларація Орг. Об'єдн. Націй від 08.09.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_621#Text (дата звернення: 23.05.2023).
 12. Дронов В. Ю. Право на доступ до інформації у сучасних міжнародних відносинах. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 12. С. 503-505. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-12/119>.

13. Дронов В.Ю. Виступ та участь у роботі Міжнародного круглого столу за підтримки Представництва Міністерства закордонних справ України в Одесі «ООН без агресора: правові заснування членства Росії в Совбезі ООН і перспективи виключення з організації» 2 березня 2023 року. URL: <https://youtu.be/aBQzOcl0S6s>

14. Дронов В.Ю., Федорова Т.С., Гриб А.М. Деякі види інформації за національним та міжнародним правом та їх значення у міжнародних відносинах та для реалізації прав людини. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 1. С. 527-530. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-1/121Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations. Resolution adopted by the General Assembly. 24 October 1970. URL: http://www.un-documents.net/a25r2625.htm>

15. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_015

16. Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 р. № 994_055. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_055#Text (дата звернення: 05.05.2023).

17. Інформаційна політика країн світу URL: <http://www.dwinfoserver.com/otto/highway.shtml>

18. Козьяков І. Законодавче визначення державної безпеки: проблеми теорії та практики. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 9 (283). С. 160–164. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/9/27.pdf>

19. Конвенція про запобігання злочинам геноциду та покарання за нього. 09.12.1948. URL: https://data.rada.gov.ua/laws/show/995_155#Text (дата звернення: 03.05.2023).

20. Конвенція про запобігання та покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів. Міжнародний документ від 14.12.1973. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_389#Text (дата звернення: 03.05.2023).

21. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 11 листоп. 1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (дата звернення: 03.05.2023).

22. Конституція України: Закон від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 03.05.2023).

23. Кузь О. М. "Європа регіонів" як ідентичний проект / О. М. Кузь // Політико-правова ментальність українського соціуму в умовах європейської інтеграції : монографія / [О. О. Безрук, В. С. Бліхар, Л. М. Герасіна та ін.] ; за ред. М. П. Требіна. Харків : Право, 2019. С. 149–165.

24. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації. 21.12.1965 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_105 (дата звернення: 02.05.2023).

25. Панфілов О. Ю., Петрова Л. О. Фактор воєнної сили в сучасних міжнародних відносинах. "Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого". Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія, 2020, 4(47), с. 112–126. URL: <https://doi.org/10.21564/2075-7190.47.218965>

26. Північноатлантичний договір від 4 квітня 1949 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950_008#Text (дата звернення: 01.05.2023).

27. Про дипломатичну службу : Закон України від 07.06.2018 р. № 2449-VIII : станом на 1 січ. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19#Text> (дата звернення: 04.05.2023).

28. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 1 лип. 2010 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2411-17> (дата звернення: 03.05.2023).

29. Про затвердження Положення про Міністерство закордонних справ України : Постанова Каб. Міністрів України від 30.03.2016 р. № 281 : станом на 12 лип. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-2016-п#Text> (дата звернення: 05.05.2023).

30. Про захист суспільної моралі : Закон України від 20.11.2003 р. № 1296-IV : станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1296-15#Text> (дата звернення: 23.05.2023).

31. Рекомендація N R (2003) 13 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам "Щодо порядку надання інформації про розгляди у кримінальних справах через засоби масової інформації" : Рек. Ради Європи від 10.07.2003 р. № R(2003)13. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_870#Text (дата звернення: 03.05.2023).

32. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010 (дата звернення: 03.05.2023).

33. Тихоненко І.В. Цифрова дипломатія як інструмент зовнішньої політики США у XXI столітті. Політичне життя: науковий журнал. Донец. нац. ун-т ім. Василя Стуса. редкол.: Нагорняк Т.Л., Польовий М.А., Скопова О.І. [та ін.]. Вінниця, 2019. № 1. С. 85-90.

34. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Ратифіковано із заявою Законом № 1678-VII від 16 верес. 2014 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011 (дата звернення: 03.05.2023).

35. Dronov Vladyslav. Definition of information in science and law: Права людини – пріоритет сучасної держави : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 10 грудня 2021 року), відп. ред. С.В. Ківалов. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 500 с. С. 358–360.

36. International economic security : resolution adopted by the General Assembly. S/A/RES/40/173. URL: <https://documents-dds-ny.un.org/doc/RESOLUTION/GEN/NR0/478/80/IMG/NR047880.pdf?OpenElement>

37. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable

Development. Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015.
URL: <https://sdgs.un.org/2030agenda>

38. Vienna Convention on Diplomatic Relations 1961. Done at Vienna on 18 April 1961. Entered into force on 24 April 1964. United Nations, Treaty Series, vol. 500, p. 95. URL: https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/9_1_1961.pdf

39. <http://ec.europa.eu/> - European Commission

40. <http://www.europarl.europa.eu/> - European Parliament

41. <http://www.fao.org/about/en/> - Food and Agriculture Organization of the United Nations

42. <http://www.un.org> - ООН

43. <https://en.unesco.org> - UNESCO

44. <https://www.coe.int/en/web/portal> - Council of Europe

ТЕМА 5. РОЛЬ УКРАЇНИ У СУЧАСНІЙ СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ ТА МІЖНАРОДНІЙ КОМУНІКАЦІЇ, ВПЛИВ НА НЕЇ ГЛОБАЛЬНИХ ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Основний зміст

Україна як суб'єкт світової політики. Декларація про державний суверенітет. Акт проголошення незалежності України. Всеукраїнський референдум на підтвердження Акту проголошення незалежності. Основні напрями зовнішньої політики України 1993 р. Основи зовнішньої політики України. Цілі та завдання зовнішньої політики України. Національні інтереси України. Відмова від ядерної зброї. Меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї 1994 р. (Будапештський меморандум). Україна – країна засновниця ООН. Україна в міжнародних організаціях. Україна та Рада Європи. Європейський суд з прав людини. Україна як учасниця Організації з безпеки і співробітництва в Європі. Відносини України з Європейським союзом. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Відносини Україна – НАТО. Міжнародні економічні відносини України. Міжнародні відносини України у сфері культури. Міжнародний імідж України.

Питання для практичного заняття:

1. Основи зовнішньої політики України.
2. Цілі та завдання зовнішньої політики України.
3. Національні інтереси України.
4. Україна в міжнародних організаціях.
5. Україна – країна засновниця ООН.
6. Україна та Рада Європи.
7. Україна як учасниця Організації з безпеки і співробітництва в Європі.
8. Відносини України з Європейським союзом. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.
9. Відносини Україна – НАТО.
10. Міжнародний імідж України.

Питання для самостійної підготовки

1. Міжнародні економічні відносини України.
2. Органи зовнішніх зносин України за кордоном.
3. Інформаційна політика України.

Теми рефератів

1. Мирний план Президента України Володимира Зеленського.
2. Польсько-українські відносини.
3. Відносини України та США.
4. Відносини України та Румунії.

Рекомендована література по темі

1. Акт проголошення незалежності України: Постанова Верховної Ради Української РСР від 24 серп. 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1427-12#Text> (дата звернення: 03.05.2023).
2. Бехруз Х.Н., Аракелян М.Р., Андрейченко С.С. та ін.

Міжнародне право та євроінтеграційні перспективи України : сучасні виклики: колективна монографія. Одеса: Фенікс, 2023. 498 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/26023>

3. Бехруз Х.Н., Цибульська О.Ю. Право міжнародних організацій : навч.-метод. посіб. [Електронне видання] / за ред. Х. Н. Бехруза ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 40 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/23470>

4. Бориченко К. В., Гудзь А. О., Панфілов О. Є. Методологія та організація наукових досліджень : навч. - метод. посібник. Одеса : Фенікс, 2022. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.22511> (дата звернення: 25.05.2023).

5. Віденська конвенція про дипломатичні зносини : Конвенція Орг. Об'єдн. Націй від 18.04.1961 р. : станом на 21 берез. 1964 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048#Text (дата звернення: 05.05.2023).

6. Віденська Конвенція про консульські зносини : Конвенція Орг. Об'єдн. Націй від 24.04.1963 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_047#Text (дата звернення: 05.05.2023).

7. Гриб А.М., Дронов В.Ю, Владишевська В.В. Загальні засади міжнародно-правового захисту прав людини. "Аналітично-порівняльне правознавство" (ЮФ Ужгородський національний університет). №3. 2023. С.405-411. URL: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.03.73>

8. Декларація про державний суверенітет України від 16 червн. 1990 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text> (дата звернення: 03.05.2023).

9. Декларація про доповнення Хартії про особливе партнерство між Організацією Північно-Атлантичного договору та Україною, підписаної 9 липня 1997 року від 21.08.2009 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950_021#Text (дата звернення: 03.05.2023).

10. Дронов В. Ю. Аналіз рішень Європейського суду з прав людини у справах про доступ до інформації: нормативний та практичний ракурси. Право

і суспільство. № 3. 2023. URL: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.3.46>

11. Дронов В. Ю. Міжнародні та національні правові стандарти доступу до екологічної інформації. Юридичний науковий електронний журнал. № 6. 2023. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-6/140>

12. Дронов В. Ю. Право на доступ до інформації у сучасних міжнародних відносинах. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 12. С. 503-505. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-12/119>.

13. Дронов В.Ю. Виступ та участь у роботі Міжнародного круглого столу за підтримки Представництва Міністерства закордонних справ України в Одесі «ООН без агресора: правові заснування членства Росії в Совбезі ООН і перспективи виключення з організації» 2 березня 2023 року. URL: <https://youtu.be/aBQzOcl0S6s>

14. Єдиний державний реєстр Міжнародних організацій, членом яких є Україна - <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/uchast-u-mizhnarodnih-organizacijah>

15. Ківалов С.В., Біла-Тіунова Л.Р., Латковська Т.А. та ін. Адміністративістика в умовах цифровізації: теорія, правове регулювання, практика: монографія. Одеса: Гельветика, 2022. 800 с. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.21108>

16. Конституція України: Закон від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 03.05.2023).

17. Ми робимо свій визначальний крок, підписуючи заявку України на вступ у пришивдшеному порядку до НАТО – звернення Президента Володимира Зеленського від 30 верес. 2022 р. URL: <https://www.president.gov.ua/news/mi-robimo-svij-viznachalnij-krok-pidpisuyuchi-zayavku-ukrayi-78173>

18. Положення про Прес-службу Президента України : Розпорядж. Президента України від 08.02.2005 р. № 48/2005-рп : станом на 22 верес. 2005

p. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/48/2005-пп#Text> (дата звернення: 04.06.2023).

19. Про дипломатичну службу : Закон України від 07.06.2018 р. № 2449-VIII : станом на 1 січ. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19#Text> (дата звернення: 04.05.2023).

20. Про дипломатичну службу : Закон України від 07.06.2018 р. № 2449-VIII : станом на 1 січ. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19#Text> (дата звернення: 03.05.2023).

21. Про Доктрину інформаційної безпеки України : Указ Президента України від 08.07.2009 р. № 514/2009 : станом на 30 черв. 2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514/2009#Text> (дата звернення: 05.05.2023).

22. Про забезпечення функціонування української мови як державної : Закон України від 25.04.2019 р. № 2704-VIII : станом на 25 черв. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text> (дата звернення: 07.05.2023).

23. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 1 лип. 2010 р. Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2411-17> (дата звернення: 15.05.2023).

24. Про затвердження Державної програми забезпечення позитивного міжнародного іміджу України на 2003-2006 роки : Постанова Каб. Міністрів України від 15.10.2003 р. № 1609 : станом на 15 лют. 2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1609-2003-п#Text> (дата звернення: 04.05.2023).

25. Про затвердження Державної цільової програми формування позитивного міжнародного іміджу України на період до 2011 року : Постанова Каб. Міністрів України від 03.06.2009 р. № 554. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-2009-п#Text> (дата звернення: 04.05.2023).

26. Про затвердження Положення про Міністерство закордонних справ України : Постанова Каб. Міністрів України від 30.03.2016 р. № 281 : станом на 12 лип. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-2016->

п#Text (дата звернення: 05.05.2023).

27. Про затвердження Положення про Прес-службу Кабінету Міністрів України : Розпорядж. Каб. Міністрів України від 13.06.1996 р. № 400-р : станом на 23 верес. 2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400-96-p#Text> (дата звернення: 05.05.2023).

28. Про Заяву Верховної Ради України щодо першочергових кроків забезпечення євроатлантичної інтеграції України – набуття повноправного членства України в Організації Північноатлантичного договору: Постанова Верховної Ради України від 3 груд. 2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/327-IX#Text> (дата звернення: 15.05.2023).

29. Про Кабінет Міністрів України : Постанова Верховної Ради України від 14.04.2016 р. № 1093-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1093-19#Text> (дата звернення: 15.05.2023).

30. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки : Закон України від 09.01.2007 р. № 537-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-16#Text> (дата звернення: 03.05.2023).

31. Про Основні напрями зовнішньої політики України: Постанова Верховної ради України від 2 липня 1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3360-12#Text> (дата звернення: 15.05.2023).

32. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII : станом на 20 серп. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення: 03.06.2023).

33. Про правовий режим надзвичайного стану : Закон України від 16.03.2000 р. № 1550-III : станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text> (дата звернення: 04.05.2023).

34. Про ратифікацію Віденської конвенції про дипломатичні зносини : Указ Президії Верховної Ради УРСР від 21.03.1964 р. № 199а. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/199a-06#Text> (дата звернення: 15.05.2023).

35. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів N 2, 4,

7 та 11 до Конвенції : Закон України від 17.07.1997 р. № 475/97-ВР : станом на 13 берез. 2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475/97-вр#Text> (дата звернення: 03.05.2023).

36. Про ратифікацію Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами: Закон України від 10 листоп. 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/237/94-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 15.05.2023).

37. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 10.02.2010 р. № 1861-VI : станом на 7 серп. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17#Text> (дата звернення: 15.05.2023).

38. Про систему іномовлення України : Закон України від 08.12.2015 р. № 856-VIII : станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-19#Text> (дата звернення: 07.05.2023).

39. Про Стратегію комунікації з питань євроатлантичної інтеграції України на період до 2025 року: Указ Президента України №348/2021 від 11 серпня 2021 р. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3482021-39617> (дата звернення: 15.05.2023).

40. Про Стратегію сталого розвитку "Україна - 2020" : Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text> (дата звернення: 05.05.2023).

41. Про суспільні медіа України : Закон України від 17.04.2014 р. № 1227-VII : станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1227-18#Text> (дата звернення: 04.05.2023).

42. Про схвалення Концепції Державної цільової програми формування позитивного міжнародного іміджу України на 2008-2011 роки : Розпорядж. Каб. Міністрів України від 06.06.2007 р. № 379-р : станом на 28 трав. 2008 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/379-2007-р#Text> (дата звернення: 04.05.2023).

43. Про схвалення Програми "Інвестиційний імідж України" : Розпорядж. Каб. Міністрів України від 17.08.2002 р. № 477-р : станом на 11

січ. 2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/477-2002-p#Text> (дата звернення: 02.05.2023).

44. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні : Розпорядж. Каб. Міністрів України від 15.05.2013 р. № 386-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-p#Text> (дата звернення: 03.05.2023).

45. Про телекомунікації : Закон України від 18.11.2003 р. № 1280-IV : станом на 1 січ. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1280-15#Text> (дата звернення: 03.06.2023).

46. Про участь України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки : Закон України від 23.04.1999 р. № 613-XIV : станом на 28 груд. 2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/613-14#Text> (дата звернення: 15.05.2023).

47. Співробітництво з НАТО: правові аспекти. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_951.

48. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Ратифіковано із заявою Законом № 1678-VII від 16 верес. 2014 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011 (дата звернення: 15.05.2023).

49. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами від 14 червня 1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_012#Text (дата звернення: 15.05.2023).

50. Хартія про особливе партнерство між Україною та Організацією Північно-Атлантичного договору : Хартія від 09.07.1997 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_002#Text (дата звернення: 08.05.2023).

51. Ellinas A. A. The Interview Method in Comparative Politics: The Process of Interviewing Far-Right Actors. Government and Opposition. 2021. С. 1–21. URL: <https://doi.org/10.1017/gov.2021.58> (дата звернення: 25.05.2023).

52. Kivalov S. Ukrainian Maritime Policy: Stranded in a Transit. *Ukrainian Maritime Policy: Stranded in a Transit*. Lex Portus, 2021, 7(6), 7-36. URL: <https://doi.org/10.26886/2524-101X.7.6.2021.1>

53. Resolution adopted by the General Assembly on 27 March 2014. 68/262. Territorial integrity of Ukraine. A/RES/68/262. <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N13/455/17/PDF/N1345517.pdf?OpenElement>

54. Vienna Convention on Diplomatic Relations 1961. Done at Vienna on 18 April 1961. Entered into force on 24 April 1964. United Nations, Treaty Series, vol. 500, p. 95. URL: https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/9_1_1961.pdf

55. <http://mfa.gov.ua/ua> – Міністерство закордонних справ України

56. <http://rada.gov.ua> – Верховна Рада України

57. <http://www.kmu.gov.ua/> - Урядовий портал

58. <http://www.president.gov.ua/> - Офіційний сайт Президента України

59. <http://www.un.org> - ООН

60. <https://en.unesco.org> - UNESCO

ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК

1. Загальнонаукові поняття і категорії.
2. Проблема. Гіпотеза. Парадигма.
3. Поняття політики.
4. Поняття світової політики.
5. Міжнародна політика.
6. Методологія політичних досліджень.
7. Особливості міжнародних відносин.
8. Глобальність міжнародних відносин. Внутрішня та зовнішня політика.
9. Економіка та політика.
10. Поняття комунікації.
11. Суспільна комунікація.
12. Типи суспільних комунікацій
13. Поняття міжнародної комунікації.
14. Комунікативний процес
15. Міжнародна система.
16. Об'єкт, предмет та завдання світової політики.
17. Поняття учасника міжнародної комунікації.
18. Поняття учасника світового політичного процесу.
19. Суб'єкти світової політики.
20. Характеристика суб'єктів світової політики.
21. Класифікація суб'єктів світової політики.
22. Держава як суб'єкт світової політики.
23. Міжнародний імідж держави.
24. Недержавні суб'єкти світової політики.
25. Міжнародні урядові організації. Історія розвитку, класифікація.
26. Організація об'єднаних націй. Структура, функції.
27. Рада Європи.

28. Європейський союз.
29. Міжнародні неурядові організації.
30. Міжнародний Рух Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.
31. Транснаціональні корпорації.
32. Визначення інформації.
33. Поняття інформації у національному та міжнародному праві.
34. Види інформації.
35. Поняття міжнародної інформації.
36. Джерела міжнародної інформації. Види документів.
37. Масова інформація.
38. Міжнародний інформаційний простір
39. Характеристики інформації.
40. Загальні і юридичні властивості інформації.
41. Інформаційні процеси.
42. Діяльність ООН у сфері інформації і комунікації.
43. Діяльність Ради Європи та Європейського Союзу в міжнародній інформаційній сфері.
44. Міжнародні неурядові організації у сфері інформації: Міжнародна федерація журналістів. Організація 19-ї статті “АРТИКЛЬ 19”.
45. Доступ до інформації: міжнародно-правові стандарти та значення для світової політики.
46. Інформаційне суспільство.
47. Моделі інформаційного суспільства.
48. Інформаційні права людини.
49. Діяльність ОБСЄ в інформаційній сфері.
50. Діяльність ЮНЕСКО у сфері інформації і комунікації.
51. Поняття мирного співіснування.
52. Поняття міжнародної співпраці.
53. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх

відношень та співробітництва між державами у відповідності зі Статутом Організації Об'єднаних Націй.

54. Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі.
55. Принцип суверенної рівності держав. Принцип невтручання у внутрішні справи держав
56. Принцип не застосування сили. Принцип мирного розв'язання спорів.
57. Принцип співробітництва.
58. Форми міжнародної співпраці.
59. Засоби вирішення міжнародних спорів.
60. Міжнародні переговори.
61. Поняття дипломатії.
62. Інформаційна етика.
63. Професійна етика юриста-міжнародника.
64. Основи зовнішньої політики України.
65. Цілі та завдання зовнішньої політики України.
66. Національні інтереси України.
67. Україна в міжнародних організаціях.
68. Україна – країна засновниця ООН.
69. Україна та Рада Європи.
70. Україна як учасниця Організації з безпеки і співробітництва в Європі.
71. Відносини України з Європейським союзом. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.
72. Відносини Україна – НАТО.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Акт проголошення незалежності України: Постанова Верховної Ради Української РСР від 24 серп. 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1427-12#Text> (дата звернення: 25.05.2023).
2. Бабіна В., Латишева В. Проблеми формування позитивного іміджу України на міжнародній арені. Наукові перспективи (Naukovì perspektivi). 2021. № 7 (13). URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-7\(13\)-10-20](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-7(13)-10-20) (дата звернення: 01.06.2023).
3. Бандурка О. М., Швець Д. В., Бурдін М. Ю., Головка О. М. Історія держави і права зарубіжних країн: підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Бандурки. Харків : Майдан, 2020. 618 с.
4. Бехруз Х.Н., Аракелян М.Р., Андрейченко С.С. та ін. Міжнародне право та євроінтеграційні перспективи України : сучасні виклики: колективна монографія. Одеса: Фенікс, 2023. 498 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/26023>
5. Бехруз Х.Н., Цибульська О.Ю. Право міжнародних організацій : навч.-метод. посіб. [Електронне видання] / за ред. Х. Н. Бехруза ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 40 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/23470>
6. Белогубова О.О., Мануїлова К.В., Музика В.В. Право зовнішніх зносин: навч.- метод. Посібник. Херсон: Гельветика. 2022. 90 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/16273>
7. Брижко В.М., Фурашев В.М. Інформаційне право та інформаційне законодавство. Харків: Право, 2021. 288 с.
8. Булик М.В. Міжнародні відносини та зовнішня політика Китаю в історичній ретроспективі : навч. посібник / М.В. Булик, Н.В. Гаврилова ; М-во освіти і науки України, Маріупол. держ. ун-т, Іст. ф-т. Київ : Ліра-К, 2021. 232 с.
9. Буткевич О. В. Історія міжнародного права: підручник. К.: Видавництво Ліра-К, 2019. 416 с.
10. Віденська конвенція про дипломатичні зносини : Конвенція Орг. Об'єдн. Націй від 18.04.1961 р. : станом на 21 берез. 1964 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048#Text (дата звернення: 05.05.2023).
11. Віденська Конвенція про консульські зносини : Конвенція Орг. Об'єдн. Націй від 24.04.1963 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_047#Text (дата звернення: 05.05.2023).

12. Вітман К.М., Краснопольська Т.М. Державне регулювання міжнаціональних відносин : навчально-методичний посібник. Одеса: Фенікс, 2021. 40 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/14883>
13. Гаазька конвенція про закони і звичаї війни на суходолі та додатки до неї, Гаага: Міжнародний документ від 18.10.1907 р., поточна редакція від 18.10.1907 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_222#n2.
14. Гайко О.С. Демографічні процеси в сучасному світі як чинник міжнародної безпеки. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Питання політології» 2021. № 38. с. 83-88. <https://doi.org/10.26565/2220-8089-2020-38-10>
15. Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ 1947). URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_264
16. Гергієва В.О. Політика ядерного нерозповсюдження США: кейси Ірану та Північної Кореї : дис. ... канд. політ наук : 23.00.04, 29. М-во освіти і науки України, Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2020. 215 арк.
17. Гриб А.М., Дронов В.Ю, Владишевська В.В. Загальні засади міжнародно-правового захисту прав людини. "Аналітично-порівняльне правознавство" (ЮФ Ужгородський національний університет). №3. 2023. С.405-411. URL: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.03.73>
18. Декларація принципів. Побудова інформаційного суспільства : глобальна задача в новому тисячолітті. URL: <https://old.apitu.org.ua/wsis/dp> (дата звернення: 01.06.2023)
19. Декларація про встановлення фактів Організацією Об'єднаних Націй в галузі підтримання міжнародного миру та безпеки 1991 р. URL: <https://regulation.gov.ua/documents/id204113> (дата звернення: 01.06.2023)
20. Декларація про державний суверенітет України від 16 червн. 1990 р. Верховна Рада УРСР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text> (дата звернення: 01.06.2023)
21. Декларація про доповнення Хартії про особливе партнерство між Організацією Північно-Атлантичного договору та Україною, підписаної 9 липня 1997 року від 21 серпня 2009 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950_021#Text (дата звернення: 26.05.2023)
22. Декларація про європейську політику в галузі нових інформаційних технологій : Декларація Ради Європи від 06.05.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_040#Text (дата звернення: 03.05.2023).
23. Декларація про запобігання та усунення спорів і ситуацій, які можуть загрожувати міжнародному миру та безпеці, і про роль ООН в цій галузі 1988 р. URL: <https://regulation.gov.ua/documents/id207165> (дата звернення:

01.06.2023).

24. Декларація про свободу комунікацій в Інтернет. Страсбург, 28.05.2003 (затверджена Комітетом Міністрів на 840-му засіданні заступників міністрів) URL: <https://cedem.org.ua/library/deklaratsiya-pro-svobodu-komunikatsij-v-internet/> (дата звернення: 01.06.2023).

25. Декларація тисячоліття Організації Об'єднаних Націй : Декларація Орг. Об'єдн. Націй від 08.09.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_621#Text (дата звернення: 23.05.2023).

26. Денисюк Ж. Глобальність людського розвитку в антропоцені: культурологічні та ціннісні виміри. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2022. №1. С. 11-16. URL: <http://journals.uran.ua/visnyknakkkim/article/view/257424>

27. Деякі питання продовольчої безпеки : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.12.2007 р. № 1379 : станом на 21 жовт. 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1379-2007-п#Text> (дата звернення: 01.06.2023).

28. Директива Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2016/1148 від 6 липня 2016 року про заходи для високого спільного рівня безпеки мережевих та інформаційних систем на території Союзу : Директива Європ. Союзу від 06.07.2016 р. № 2016/1148. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_013-16#Text (дата звернення: 23.05.2023).

29. Договір про заснування Європейської Спільноти (Договір про заснування Європейського економічного співтовариства) : Договір Європейського економічного співтовариства від 25 берез. 1957 р. : станом на 1 січ. 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_017#Text (дата звернення: 10.05.2023).

30. Дронов В. Ю. Аналіз рішень Європейського суду з прав людини у справах про доступ до інформації: нормативний та практичний ракурси. Право і суспільство. № 3. 2023. URL: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.3.46>

31. Дронов В. Ю. Міжнародні та національні правові стандарти доступу до екологічної інформації. Юридичний науковий електронний журнал. № 6. 2023. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-6/140>

32. Дронов В. Ю. Нові функції сучасної держави. Правове життя сучасної України: у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 17 трав. 2019 р.) / відп. Ред.. Г.О. Ульянова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2019. т.1. 722 с. с. 393-396

33. Дронов В. Ю. Право на доступ до інформації у сучасних міжнародних відносинах. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 12. С. 503-505. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-12/119>.

34. Дронов В. Ю. Проблеми реалізації деяких прав особами без громадянства в Україні / Правова система України в умовах новітніх викликів міжнародного порядку: матеріали науково-практичної заочної конференції. (м. Одеса, 20 трав. 2020 р.). Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. с 7-8

35. Дронов В. Ю. Роль права на доступ до інформації у сучасних міжнародних відносинах. *Права людини в період збройних конфліктів* : 36. матеріалів міжнародної науково-практичної конференції присвяч. 25-річчю Національного університету «Одеська юридична академія» (м. Одеса, 18 листопада 2022 р.) [Електронний ресурс] / Нац. ун-т «Одеська юридична академія» ; каф. міжнародного та європейського права НУ «ОЮА» : у 2 т. Одеса, 2022. 665 с. с. 557-561. URL : <https://doi.org/10.32837/11300.22665>.

36. Дронов В.Ю. Виступ та участь у роботі Міжнародного круглого столу за підтримки Представництва Міністерства закордонних справ України в Одесі «ООН без агресора: правові заснування членства Росії в Совбезі ООН і перспективи виключення з організації» 2 березня 2023 року. URL: <https://youtu.be/aBQzOcl0S6s>

37. Дронов В.Ю. Екологічна інформація як вид інформації у національному та міжнародному праві: право на доступ. Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень : у 2 т. : матер. Міжнар. наук.- практ. конф. (м. Одеса, 19 трав. 2023 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. Т. 1. 790 с. с. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.25889>

38. Дронов В.Ю. Інтерв'ю в студії телеканалу «Репортер», присвячене актуальним питанням міжнародних відносин, національного та міжнародного права. 01.04.2022р. 29хв. 24 сек. https://youtu.be/9s_UQTWSrok

39. Дронов В.Ю. Інтерв'ю в студії телеканалу «Репортер», присвячене актуальним питанням міжнародних відносин, національного та міжнародного права. 08.04.2022р. 28хв. 06 сек. https://youtu.be/f4uhma_XrkA

40. Дронов В.Ю. Інтерв'ю в студії телеканалу «Репортер», присвячене актуальним питанням міжнародних відносин, національного та міжнародного права. 08.05.2022р. 25хв. 44 сек. https://youtu.be/lakFM0Rk_jw

41. Дронов В.Ю., Федорова Т.С., Гриб А.М. Деякі види інформації за національним та міжнародним правом та їх значення у міжнародних відносинах та для реалізації прав людини. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 1. С. 527-530. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-1/121>

42. Європейські стандарти у галузі суспільного мовлення URL: <http://medialaw.org.ua/library/evropejski-standarty-u-galuzi-suspilnogo->

movlennya

43. Єдиний державний реєстр Міжнародних організацій, членом яких є Україна - <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/uchast-u-mizhnarodnih-organizaciyah> (дата звернення: 01.06.2023)

44. Журило Л. В.. Міжнародний олімпійський комітет (МОК). Енциклопедія Сучасної України : енциклопедія [електронна версія] / ред.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. Т. 20. URL: <https://esu.com.ua/article-65149>

45. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_015 (дата звернення: 22.05.2023).

46. Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 р. № 994_055. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_055#Text (дата звернення: 22.05.2023).

47. Інформаційна політика країн світу URL: <http://www.dwinfoserver.com/otto/highway.shtml>

48. Інформаційна політика регіонів та країн світу URL: <http://www.unesco.org/webworld/observatory/index.shtml>

49. Історія міжнародних відносин : підруч. І. В. Алексеєнко, А. Х. Маргулов, І. А. Єремєєва, М. В. Несправа. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 228 с.

50. Ківалов С. В. Інформаційно-комунікативний чинник сучасної політики та його роль у сфері освіти. *Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр.* редкол.: С. В. Ківалов (голов. редкол.), Л. І. Кормич (голов. ред.), І. М. Милосердна (відп. ред.) [та ін.] ; НУ «ОЮА», Південноукр. центр гендер. проблем. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 66. С. 5-10.

51. Ківалов С. В., Біла-Тіунова Л.Р., Латковська Т.А. та ін. Адміністративістика в умовах цифровізації: теорія, правове регулювання, практика: монографія. Одеса: Гельветика, 2022. 800 с. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.21108>

52. Козуб В. О. Вплив глобалізації на сучасні міжнародні конфлікти. Перспективи розвитку міжнародних відносин: економічні та політичні аспекти: матеріали доповідей міжнар. науково-практ. конф., 21 трав. 2019 р. / За заг. ред.: М.М. Палінчак, В.П. Приходько, А. Кругнські. Ужгород: Вид. дім «Гельветика», 2019. С. 13-16. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/21547>

53. Козьяков І. Законодавче визначення державної безпеки: проблеми теорії та практики. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 9 (283). С. 160–164. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/9/27.pdf>

54. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська конвенція) : Конвенція Організації Об'єднаних Націй від 25 червня 1998 р. : станом на 27 трав. 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_015#Text (дата звернення: 12.05.2023).

55. Конвенція про запобігання злочинам геноциду та покарання за нього. 09.12.1948. URL: https://data.rada.gov.ua/laws/show/995_155#Text (дата звернення: 22.05.2023).

56. Конвенція про запобігання та покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів. Міжнародний документ від 14.12.1973. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_389#Text (дата звернення: 22.05.2023).

57. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 11 листоп. 1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (дата звернення: 22.05.2023).

58. Конвенція Ради Європи про доступ до офіційних документів : Конвенція Ради Європи від 18.06.2009 р. : станом на 20 трав. 2020 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-09#Text (дата звернення: 15.05.2023).

59. Кононенко В. П.; Новікова, Л. В.; Копицька, П. О. Політика міжнародних організацій з питань інформаційної безпеки. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, 2021, 65. С. 353-358.

60. Конституція України: Закон від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. *Верховна Рада України.* URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 22.05.2023).

61. Корнієнко В.О. Футурологія і політика: до проблеми досягнення майбутнього. Держава і право : збірник наукових праць. Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України ; редкол.: Ю.С. Шемшученко, І.О. Кресіна, О.В. Скрипник [та ін.]. Київ, 2019. Серія "Юридичні і політичні науки", вип. 85. С. 426-428.

62. Кузь О. М. "Європа регіонів" як ідентичний проект / О. М. Кузь // Політико-правова ментальність українського соціуму в умовах європейської інтеграції : монографія / [О. О. Безрук, В. С. Бліхар, Л. М. Герасіна та ін.] ; за ред. М. П. Требіна. Харків : Право, 2019. С. 149–165.

63. Лікарчук Д. Роль міжнародних організацій у врегулюванні зовнішньополітичних конфліктів. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*, 2020, №5, 35–44. URL: <https://doi.org/10.31866/2616->

745x.5.2020.203663

64. Лісабонський договір: роз'яснення. Представництво Європейського Союзу в Україні. URL: <http://eu.prostir.ua/library/238201.html>

65. Ми робимо свій визначальний крок, підписуючи заявку України на вступ у пришвидшеному порядку до НАТО: звернення Президента Володимира Зеленського від 30 верес. 2022 р. URL: <https://www.president.gov.ua/news/mi-robimo-svij-viznachalnij-krok-pidpisuyuchi-zayavku-ukrayi-78173>

66. Мицик В.В., Буроменський М.В., Буткевич О.В. та ін. Міжнародне публічне право: підручник: у 2 т. Т.2: Основні галузі. За ред. В. В. Мицика. 2-ге вид., змін. Харків: Право, 2020. 624 с.

67. Міжнародна конвенція про адміністративну взаємодопомогу у сфері митних відносин : Конвенція Ради Мит. Співробітництва від 27.06.2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/976_011#Text (дата звернення: 12.07.2023).

68. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації. 21.12.1965. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_105 (дата звернення: 22.05.2023).

69. Міжнародний Пакт про громадянські і політичні права 1966 року. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_043 (дата звернення: 22.05.2023).

70. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права 1966 року. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text (дата звернення: 22.05.2023).

71. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник. Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін. К. : НУОУ ім. Івана Черняховського, 2020. 328 с.

72. Панфілов О. Ю., Петрова Л. О. Фактор воєнної сили в сучасних міжнародних відносинах. "Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого". Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія, 2020, 4(47), с. 112–126. URL: <https://doi.org/10.21564/2075-7190.47.218965>

73. Паризька угода від 12 грудня 2015 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_161#Text (дата звернення: 22.05.2023).

74. Північноатлантичний договір від 4 квітня 1949 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950_008#Text (дата звернення: 26.05.2023).

75. Положення про Прес-службу Президента України : Розпорядж. Президента України від 08.02.2005 р. № 48/2005-рп : станом на 22 верес. 2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/48/2005-рп#Text> (дата звернення: 04.05.2023).

76. Примуш М. В., Осмолівська А. О. Політико-правові аспекти

міжнародних конфліктів крізь призму системності в міжнародних відносинах. Політичне життя. 2021. № 3. С. 109–114. URL: <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2021.3.16>

77. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-ХІІ : станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text> (дата звернення: 23.05.2023).

78. Про дипломатичну службу : Закон України від 07.06.2018 р. № 2449-VIII : станом на 1 січ. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19#Text> (дата звернення: 04.05.2023).

79. Про Доктрину інформаційної безпеки України : Указ Президента України від 08.07.2009 р. № 514/2009 : станом на 30 черв. 2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514/2009#Text> (дата звернення: 05.05.2023).

80. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI : станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (дата звернення: 19.05.2023).

81. Про забезпечення функціонування української мови як державної : Закон України від 25.04.2019 р. № 2704-VIII : станом на 25 черв. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text> (дата звернення: 07.05.2023).

82. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18 березня 2004 р. № 1629-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15#> (дата звернення: 22.05.2023).

83. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 1 лип. 2010 р. Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2411-17> (дата звернення: 22.05.2023).

84. Про затвердження Державної програми забезпечення позитивного міжнародного іміджу України на 2003-2006 роки : Постанова Каб. Міністрів України від 15.10.2003 р. № 1609: станом на 15 лют. 2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1609-2003-п#Text> (дата звернення: 04.05.2023).

85. Про затвердження Державної цільової програми формування позитивного міжнародного іміджу України на період до 2011 року : Постанова Каб. Міністрів України від 03.06.2009 р. № 554. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-2009-п#Text> (дата звернення: 04.05.2023).

86. Про затвердження плану заходів забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 р. № 327-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/327-2022->

p#Text (дата звернення: 22.05.2023).

87. Про затвердження Положення про Міністерство закордонних справ України : Постанова Каб. Міністрів України від 30.03.2016 р. № 281 : станом на 12 лип. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-2016-п#Text> (дата звернення: 05.05.2023).

88. Про затвердження Положення про Прес-службу Кабінету Міністрів України : Розпорядж. Каб. Міністрів України від 13.06.1996 р. № 400-р : станом на 23 верес. 2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400-96-р#Text> (дата звернення: 05.05.2023).

89. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 05.01.2001 р. № 2210-III : станом на 22 черв. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text> (дата звернення: 02.05.2023).

90. Про захист суспільної моралі : Закон України від 20.11.2003 р. № 1296-IV : станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1296-15#Text> (дата звернення: 23.05.2023).

91. Про Заяву Верховної Ради України щодо першочергових кроків забезпечення євроатлантичної інтеграції України – набуття повноправного членства України в Організації Північноатлантичного договору: Постанова Верховної Ради України від 3 груд. 2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/327-IX#Text>

92. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV : станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення: 01.06.2023).

93. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII : станом на 27 лип. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 01.06.2023).

94. Про Кабінет Міністрів України : Постанова Верховної Ради України від 14 квітня 2016 р. № 1093-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1093-19#Text> (дата звернення: 22.05.2023).

95. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text> (дата звернення: 22.05.2023).

96. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04.02.1998 р. № 74/98-ВР : станом на 1 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-вр#Text> (дата звернення: 01.06.2023).

97. Про основи національної безпеки : Закон України № 2091-VIII від 8 черв. 2017 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2091-19#n6> (дата звернення: 22.05.2023).

98. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки : Закон України від 09.01.2007 р. № 537-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-16#Text> (дата звернення: 03.06.2023).

99. Про Основні напрями зовнішньої політики України: Постанова Верховної ради України від 2 липня 1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3360-12#Text> (дата звернення: 20.05.2023).

100. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII : станом на 20 серп. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення: 03.05.2023).

101. Про правовий режим надзвичайного стану : Закон України від 16.03.2000 р. № 1550-III : станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text> (дата звернення: 04.05.2023).

102. Про ратифікацію Віденської конвенції про дипломатичні зносини: Указ Президії Верховної ради Української РСР від 21 бер. 1964 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/199a-06#Text>

103. Про ратифікацію Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля : Закон України від 06 липня 1999 р. № 832-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/832-14#Text> (дата звернення: 12.05.2023).

104. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів N 2, 4, 7 та 11 до Конвенції : Закон України від 17.07.1997 р. № 475/97-ВР : станом на 13 берез. 2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475/97-вр#Text> (дата звернення: 03.05.2023).

105. Про ратифікацію Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами: Закон України від 10 листоп. 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/237/94-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 22.05.2023).

106. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 10.02.2010 р. № 1861-VI : станом на 7 серп. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17#Text> (дата звернення: 22.05.2023)..

107. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 серпня 2021 року "Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року": Указ Президента України від 11 серпня 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021#Text>

108. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України №392/2020 від 14 верес. 2020 р. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>

109. Про Стратегію комунікації з питань євроатлантичної інтеграції України на період до 2025 року: Указ Президента України №348/2021 від 11 серпня 2021 р. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3482021-39617> (дата звернення: 16.05.2023).

110. Про Стратегію сталого розвитку "Україна - 2020" : Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text> (дата звернення: 05.05.2023).

111. Про суспільні медіа України : Закон України від 17.04.2014 р. № 1227-VII : станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1227-18#Text> (дата звернення: 04.05.2023).

112. Про схвалення Концепції Державної цільової програми формування позитивного міжнародного іміджу України на 2008-2011 роки : Розпорядж. Каб. Міністрів України від 06.06.2007 р. № 379-р : станом на 28 трав. 2008 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/379-2007-p#Text> (дата звернення: 04.05.2023).

113. Про схвалення Програми "Інвестиційний імідж України" : Розпорядж. Каб. Міністрів України від 17.08.2002 р. № 477-р : станом на 11 січ. 2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/477-2002-p#Text> (дата звернення: 02.06.2023).

114. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні : Розпорядж. Каб. Міністрів України від 15.05.2013 р. № 386-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-p#Text> (дата звернення: 03.06.2023).

115. Про телекомунікації : Закон України від 18.11.2003 р. № 1280-IV : станом на 1 січ. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1280-15#Text> (дата звернення: 29.05.2023).

116. Про участь України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки : Закон України від 23. Квітня 1999 р. № 613-XIV : станом на 28 груд. 2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/613-14#Text> (дата звернення: 22.05.2023).

117. Рамкова конвенція Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату від 09 травня 1992 р. : станом на 29 жовт. 1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_044#Text (дата звернення: 14.05.2023).

118. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2016/679 від 27 квітня 2016 року про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних, та про скасування Директиви 95/46/ЄС (Загальний регламент про захист даних) : Регламент Європ. Союзу від 27.04.2016 р. № 2016/679. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_008-16#Text (дата звернення:

01.06.2023).

119. Рекомендація CM/REC (2014) 6 Комітету міністрів Ради Європи – URL: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=2184807> (дата звернення: 03.06.2023).

120. Рекомендація № R (2003) 13 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам "Щодо порядку надання інформації про розгляди у кримінальних справах через засоби масової інформації" : Рек. Ради Європи від 10.07.2003 р. № R(2003)13. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_870#Text (дата звернення: 03.06.2023).

121. Рекомендація № R (89) 7 Комітету міністрів Ради Європи "Про принципи поширення відеозаписів насильницького, жорстокого чи порнографічного змісту" : Рек. Ради Європи від 27.04.1989 р. № R(89)7. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_723#Text (дата звернення: 27.05.2023).

122. Рекомендація № R (97) 19 Комітету міністрів Ради Європи "Про показ насильства електронними ЗМІ" : Рек. Ради Європи від 30.10.1997 р. № R(97)19. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_735#Text (дата звернення: 24.05.2023).

123. Рекомендація Комітету міністрів Ради Європи № REC (2003) 13 "Про надання інформації щодо кримінального судочинства через засоби масової інформації" ухвалена Комітетом міністрів 10 лип. 2003 р. URL: http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/media/Doc/Translations/Ukrainian/Rec%282003%29013_ua.pdf (дата звернення: 15.05.2023).

124. Рекомендація Ради Європи № R (2000) 7 „Про право журналістів не розкривати свої джерела інформації” (Ухвалена Комітетом міністрів 8 березня 2000 року на 701-му засіданні заступників міністрів). URL: [http://www.coe.kiev.ua/docs/km/r\(2000\)7.htm](http://www.coe.kiev.ua/docs/km/r(2000)7.htm) (дата звернення: 03.05.2023).

125. Селезньова О. М. Інформаційні права: теоретичні та системні положення. Інформація і право. 2019. № 3 (30). С. 9–15.

126. Сироїд Т.Л. Міжнародне публічне право : підручник. - 2-ге вид., переробл. і доповн. Харків: Право, 2020. 648 с.

127. Солових В.П. Роль ООН у забезпеченні інформаційної безпеки у сучасному світі / В.П. Солових, Є.М. Солових // Матеріали Норвезько-Української конференції, присвяченої діяльності Ф. Нансена в Україні у 1921–1922 роках, (Харків, 10–11 жовт. 2019 р.) / Харків. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна; Посольство Норвегії в Україні. Харків.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2019.

128. Співробітництво з НАТО: правові аспекти. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_951.

129. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010 (дата звернення: 22.05.2023).

130. Тихоненко І.В. Цифрова дипломатія як інструмент зовнішньої політики США у XXI столітті. *Політичне життя: науковий журнал*. Донець. нац. ун-т ім. Василя Стуса. редкол.: Нагорняк Т.Л., Польовий М.А., Скопова О.І. [та ін.]. Вінниця, 2019. № 1. С. 85-90.

131. Тіт О. Суспільні рухи як форма громадянського активізму в сучасній Україні / *Вісник Львівського ун-ту. Серія "філософсько-політологічні студії"*. 2019. Вип. 24. С. 204–211. URL : http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/24_2019/29.pdf.

132. Угода між Україною та Королівством Нідерландів про взаємну адміністративну допомогу в митних справах : Угода Україна від 07.06.2006 р. : станом на 20 берез. 2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/528_022#Text (дата звернення: 03.06.2023).

133. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Ратифіковано із заявою Законом № 1678-VII від 16 верес. 2014 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011 (дата звернення: 21.05.2023).

134. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами від 14 червня 1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_012#Text

135. Федорова Т. С., Дронов В. Ю. Право на доступ до інформації та захист персональних даних у міжнародному праві та міжнародних відносинах. *Нове українське право*. 2023. № 3. С. 41-46. URL: <https://doi.org/10.51989/NUL.2023.3.6>

136. Хартія Європейської безпеки : Хартія Орг. по безпеці та співробітництву у Європі від 19.11.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_166#Text (дата звернення: 08.05.2023).

137. Хартія про особливе партнерство між Україною та Організацією Північно-Атлантичного договору : Хартія від 09.07.1997 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_002#Text (дата звернення: 08.05.2023).

138. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV : станом на 10 черв. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 03.05.2023).

139. Ціватий В. Європейська зовнішня політика і дипломатія Ранньомодерного часу через призму концептів "війна" і "мир": інституціональний дискурс. Абстракти доповідей та програма Міжнар. наук. конф. / "Суспільства середньовічного та раннього нового часу і їх цивілізаційна спадщина "VerKyivians", міжнар. наук. конф. Київ : [б. в.], 2019. С. 88

140. Шемчук В. В. Тенденції і напрями міжнародно-правового регулювання інформаційної сфери. Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. 2019. № 19. С. 106-114.
141. Arakelian M., Bekhruz K., Yarova L. Prohibited means and methods of armed conflicts. *Revista Amazonia Investiga*. 2020. Vol. 9, no. 26. P. 349–355. URL: <https://doi.org/10.34069/ai/2020.26.02.40> (date of access: 10.12.2022).
142. Buenos Aires Declaration on Global Telecommunication Development for the 21st Century. WTDC-94, International Telecommunication Union. Buenos Aires, 1994. 21–29 March. URL: <http://habitat.igc.org/ics/gii-itu/wtdcbad.html>. (дата звернення: 03.05.2023).
143. Cambridge International AS & A Level. Information Technology. 9626. For examination from 2017. Topic 1.1 Data, information and knowledge URL: <https://www.cambridgeinternational.org/images/285017-data-information-and-knowledge.pdf> (дата звернення: 17.05.2023).
144. Convention on Cybercrime, CETS No. 185, Budapest, 2001. URL: <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/185.htm>. (дата звернення: 03.05.2023).
145. Declaration of the Committee of Ministers on the guarantee of the independence of public service broadcasting in the member states. URL: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1041345> (дата звернення: 03.05.2023).
146. Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations. Resolution adopted by the General Assembly. 24 October 1970. URL: <http://www.un-documents.net/a25r2625.htm> (дата звернення: 08.05.2023).
147. Dronov V. Some peculiarities of voting rights realization in the conditions of anti-epidemic measures to prevent the spread of COVID-19. Права людини – пріоритет сучасної держави : Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція, 10 грудня 2020 року, м. Одеса: збірник матеріалів конференції. 2020 р. С. 267-269.
148. Dronov Vladyslav. Definition of information in science and law: Права людини – пріоритет сучасної держави : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 10 грудня 2021 року), відп. ред. С.В. Ківалов. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 500 с. С. 358–360.
149. European Commission: Information and Communication Technologies [Електронний ресурс] // FP7 ICT Work Programme. URL : <http://cordis.europa.eu/fp7/ict/>. (дата звернення: 03.05.2023).
150. Information. Cambridge dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/information>. (дата звернення: 17.05.2023).

151. Information. Collins Dictionary. URL: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/information>. (дата звернення: 17.05.2023).
152. Information. Legal encyclopedia. Legal Information Institute. Cornell Law School. URL: <https://www.law.cornell.edu/wex/information>. (дата звернення: 17.05.2023).
153. Information. Merriam Webster dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/information#>. (дата звернення: 17.05.2023).
154. Information. The Britannica Dictionary. URL: <https://www.britannica.com/dictionary/information>. (дата звернення: 17.05.2023).
155. International economic security : resolution adopted by the General Assembly. S/A/RES/40/173. URL: <https://documents-dds-ny.un.org/doc/RESOLUTION/GEN/NR0/478/80/IMG/NR047880.pdf?OpenElement>
156. International humanitarian law. A comprehensive introduction. URL: <https://library.icrc.org/library/docs/DOC/icrc-4231-002-2019.pdf>
157. International relations theory for the twenty-first century [Text] : An introduction / ed. M. Griffiths. London ; New York : Routledge, 2007. 184 p.
158. Kivalov S. Ukrainian Maritime Policy: Stranded in a Transit. Ukrainian Maritime Policy: Stranded in a Transit. Lex Portus, 2021, 7(6), 7-36. URL: <https://doi.org/10.26886/2524-101X.7.6.2021.1>
159. Okinawa Charter on the Global Information Society. Adopted at the Group of Eight (G-8) Summit in Late July 2000. URL: <https://archive.unescwa.org/okinawa-charter-global-information-society> . (дата звернення: 14.05.2023).
160. Resolution adopted by the General Assembly on 27 March 2014. 68/262. Territorial integrity of Ukraine. A/RES/68/262. URL: <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N13/455/17/PDF/N1345517.pdf?OpenElement> (дата звернення: 03.05.2023).
161. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015. URL: <https://sdgs.un.org/2030agenda> (дата звернення: 03.05.2023).
162. UNESCO (2013d), Resolution on 'Internet Related Issues: Including Access to Information and Knowledge, Freedom of Expression, Privacy and Ethical Dimensions of the Information Society'. Paris: UNESCO General Conference, 37-th session, 7 November 2013. URL: http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CI/CI/pdf/internet_draft_study.pdf. (дата звернення: 03.05.2023).

163. Vienna Convention on Diplomatic Relations 1961. Done at Vienna on 18 April 1961. Entered into force on 24 April 1964. United Nations, Treaty Series, vol. 500, p. 95. URL: https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/9_1_1961.pdf (дата звернення: 03.05.2023).

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ

<http://ec.europa.eu/> - European Commission

<http://eeas.europa.eu/> - European External Action Service

<http://mfa.gov.ua/ua> – Міністерство закордонних справ України

<http://rada.gov.ua> – Верховна Рада України

<http://www.europarl.europa.eu/> - European Parliament

<http://www.fao.org/about/en/> - Food and Agriculture Organization of the United Nations

<http://www.kmu.gov.ua/> - Урядовий портал

<http://www.president.gov.ua/> - Офіційний сайт Президента України

<http://www.defenddemocracy.org/> - Foundation for the Defence of Democracy

<http://www.euam-ukraine.eu/en/> - European Union Assistance Mission

<http://www.un.org> - ООН

<https://en.unesco.org> - UNESCO

<https://foodsecurityindex.eiu.com/> - Global Food Security Index

<https://olympics.com/en/> - Міжнародний олімпійський комітет

<https://www.amnesty.org.ua/> - Amnesty International

<https://www.arableagueonline.org/> - Ліга арабських держав

<https://www.coe.int/en/web/portal> - Council of Europe

<https://www.greenpeace.org/international/> - Greenpeace International

<https://www.icrc.org/> - International Committee of the Red Cross

<https://www.wftucentral.org/> - The World Federation of Trade Unions

Дронов В. Ю.
Навчальне видання

СВІТОВА ПОЛІТИКА ТА МІЖНАРОДНІ КОМУНІКАЦІЇ

Методичні вказівки

Видається у авторській редакції

Підписано до публікації 11.10.2023 р.
Електронне видання. Зам. №6/10-2.

ФОП Кошовий Б.-П.О.
Львівська обл. м. Винники, вул. Руська, 3
Ел. пошта: publisher@pbpk.com.ua. Тел. 093-485-45-95
Свідоцтво ДК №7657 від 05.09.2022 р.